

FINLANDS FÄNGELSER.

(Korrespondens).

Straffängelset invid Helsingfors, som kommer att inrymma vidpass 400 fångar, begynner nu närma sig sin fulländning. Ringmuren kring detsamma har en längd af nära 330 och en höjd af inemot 3 famnar. På dess framsida mot körvägen från staden är ingångsporten belägen. På ömse sidor om porten, likasom bevakande densamma, resa sig tvenna hus, delvis i två våningar, hvilka innehålla lokaler för portvakt och militärvakten samt rum för vaktkonstaplar.

Då man inträder genom denna port, har man framför sig sjelfva fängelsekomplexen, hvilken bildar ett kors med fyra armar. Den är uppförd i tre våningar med ett subasement, som äfven är inredt till gagn för det hela.

Den första eller södra korsarmen utlöper i två mindre flyglar, hvilka inrymma, den till venster celler för fångarnes första förvarande, till dess om deras placering närmare bestämts och de badat uti de i samma flygels subasement befintliga badrummen. De ofvannämnda cellerna göra dessutom tjenst som besökceller sålunda, att den fånge, med hvilken någon besökande anförvandt önskar tala, föres dit in och kan samtala med denne genom en med dubbelt stålträdsgaller försedd lucka i dörren. Subasementet i den högra flygeln upptages af källare och under hela den södra

korsarmen för öfrigt af ekonomirum och bageristuga. Stiga vi åter upp härifrån till första våningen, så finna vi närmast ingången till venster det rum, der fångarne först mottagas och inregistreras, vidare midt emot till höger dejourrum för underbefälet och för resten arbetsrum för direktören, arbetsinspektorn och bokhållaren samt försäljningsrum för fångarnes arbeten. I andra våningen af samma södra korsarm äro inrymda lasarettssrummen med dertill hörande kök och läkarens mottagningsrum samt vidare tvenne rymliga skolsalar med rum för lärarne och undervisningsmaterielen. I tredje våningen finnas rum för bibliotek och arbetsmodeller samt boningsrum för ogifta vaktkonstaplar. I denna våning är dessutom fängelsets kyrka, bildande en stor sal med läktare, inrymd.

Fängelsebyggnadens vestra och östra korsarmar äro i alla våningarne inredda till nattceller och arbetssalar, de förra till ett antal af 252 och de senare 16; dessutom nödiga utbyggnader för trappor och latriner.

Cellerna, hvilka hafva en golftyta af $42\frac{1}{2}$ kvadratfot och en höjd af 10 fot, äro placerade så, att rundt omkring dem löper en bred korridor, från hvilken de genom en galleröppning uti och en annan ofvanom dörren erhålla så mycket ljus, att fångarne under sina lediga stunder kunna syssla med läsning. I desse celler sofva de fångar, som under dagens lopp sysselsättas i gemensamhet inom arbetssalarne. Sina måltider intaga de vid smala bord, hvilka löpa längs koridorens yttre vägg.

I midten af byggnadskomplexen, der armarne korsas hvarandra, är i subasementet inrymdt fängelsets kök, från hvilket maten gerom hissapparater föres upp till alla våningarne. I de öfriga våningarne upptages midtelpartiet af ett stort rum för centralbevakningen. En trappa förbinder de tre våningarnes vaktrum med hvarandra.

Den norra korsarmen upptages i all tre våningarne af fullständiga celler, i hvilka de fångar förvaras, som böra hållas strängt afskilde från hvarandra. Dessa celler äro

till antalet 102; de hafva en golfyta af omkring 100 kvardratfot och en höjd af 10 fot. De äro inrättade mot hvardera ytterväggen och hela korsarmens midt upptages af en genom alla tre våningarne gående korridor med belysning från taket och från tre stora gafvelfönster, ett för hvarje våning. Längs de skilda våningarne löpa galerier af jern, på hvilka vakten, som sålunda kan hafva uppsigt öfver alla tre våningarne, promenerar; dessa galerier äro genom trappor och broar förenade med hvarandra. Sex af cellerna kunna göras mörka, för att användas såsom straffceller. Dessutom finnas i denna flygel dejourrum och arbetsrum för fängelsebefälet. I subbassementet finnas sof- och matrum för ett mindre antal gemensamhets fångar äfvensom badrum för cellfångarne.

Uppvärmningen af komplexens olika lokaler sker dels genom vanliga kaloriferer, dels genom varmvattenapparater för lågtryck. För ventilationen af rum och celler är på det sorgfälligaste sörjdt. Alla golf i byggnaden äro belagda med asfalt; tak och gångar hvälfda, dörrarne plåtbeslagna och trävirket för undvikande af eldfara inskränkt till det minsta möjliga.

Inom ringmuren finnas vidare en tvätt- och badstugu-byggnad af sten samt en liten smedja. Utanför ringmuren reser sig midt emot fängelsets port en två vånings stenbyggnad för direktörn och två vaktmästare jemt ekonomirum. På ömse sidor om stenhuset finner man dessutom tvenne tvåvånings trähus för gifta vaktkonstaplar, med åtta lokaler, om ett rum och kök, i hvardera byggnaden. En å platsen förut befintlig träbyggnad, belägen öster om fängelset i en vacker småskog, kommer att upplåtas åt fängelsets prest.

Ritningarne till fängelseinrättningen äro uppgjorda af öfverarkitekten L. J. LINDQVIST, som äfven haft den högsta ledningen af arbetena på platsen.

Väl har åtskilligt missnöje inom landet försports med anledning af de stora kostnader, denna fängelsebyggnad

kommer att medtaga (1,700,000 finska mark). Men för en opartisk granskare, som öfverväger de många brister, hvilka vid tidpunkten för reformens begynnelse vidlådde Finlands straffängelser, skall det blifva klart, att endast genom uppförandet af ett nytt straffängelse, beläget på en central ort, reda i landets fängelseväsende kunnat åvägbringas.

Då fängelset invid Helsingfors blifver färdigt, skola tvenne äldre föga ändamålsenliga straffanstalter åter kunna nedläggas.*)

I en nära framtid är sålunda en bättre ordning med hänsyn till Finlands straffängelser att emotse. De manlige straffångarne skola vara samlade i *Helsingfors* (för kortare strafftider) och i *Åbo* (för längre strafftider); alla qvinliga straffångar komma att förvaras i *Tavastehus*. Till sistnämnda ort öfverföras äfven i framtiden alla qvinliga till allmänt arbete dömda vagabonder; för arbetsångarne af mankön iordningställes den förra straffanstalten för qvinnor i *Willmanstrand*.

Men om vi sålunda, hvad straffängelserna beträffar, gå en ljusare tidpunkt till mötes, skall det, ty värr, ännu räcka länge, innan våra länsfängelser (*maison secondaires*) — der ransakningsångar och till lindrigare frihetsstraff dömda förvaras — hunnit blifva reformerade.

Likväl kunna vi hoppas, att en del af dessa fängelser efter några år skola vara förvandlade till cellfängelser. Den byggnad med fullständiga celler, som sedan 1872 funnits i *Tavastehus*, kommer nemligen efter någon tid att upplätas för dervarande länsfängelse; och i *Viborg* och *Uleåborg* komma länsfängelsebyggnader enligt cellsystemet att under innevarande och närmast påföljande år uppföras.

---

*) År 1880 indrogs icke allenast den provisoriska arbetsanstalten i *Nurmis* utan ock fängelseinrättningen i *Kexholm*, som utgjorde en depôt för orkeslöse och mindre arbetsföre lifstidsångar.